

Пуковник Шљиванчанин је сигурно крив за нешто, и сасвим је у реду да одговара. Али Хашки трибунал није Папина експозитура у Холандији и његове пресуде морају бити анализирани и подложни ревизији, уколико непристрасни правници у њима нађу повреде правде и злу намеру према било ком осуђенику. Намерно кажем правде, јер под право се као што је познато може подвести свашта. Овде, наравно, не мислим на неки нови суд који би требао да суди поштеније од ICTY, већ на притисак јавности у Србији и свету који би предводили еминентни правници, историчари, филозофи, људи који би догађаје из 90-их година XX века непристрасно коментарисали и све оптужене у Хагу ставили у одређени контекст, па према томе се и одредити о њиховом поступању.

Што се тиче кривице пуковника Шљиванчанина, читаоци морају знати шта је тај официр ЈНА заправо радио у Вуковару, односно на шта је имао утицај а на шта не. Као неко ко је учесник у догађајима мислим да имам право да изнесем своје мишљење о свему што се тамо дешавало.

Мајор Веселин Шљиванчанин је био начелник органа безбедности у команди 1гбр. Био је дужан да извршава наређења по две линије командовања. Изнад себе је имао команданта бригаде пуковника Мркшића, начелника безбедности Гардијске дивизије, начелника безбедности Прве армије генерал-мајора Милета Бабића и начелника управе безбедности генерал-мајора Александра Васиљевића.

Са ове временске дистанце не могу да се сетим ко је био начелник безбедности у дивизији, али пошто је 2гбр неславно побегла са простора Западног Срема и комплетну борбену технику оставила на шидском вашаришту, име тог официра није ни важно јер се очито није ни мешао у свој посао. Због тога је ланац командовања по питању безбедности и контраобавештајне заштите јединице ишао по вертикали: Васиљевић-Бабић-Шљиванчанин-референти по нижим тактичким јединицама. Овде је чак врло вероватно да је генерал Бабић често изостављен из ланца командовања, а да је мајор Шљиванчанин директно комуницирао са генералом Васиљевићем.

Симптоматично је да се Шљиванчанинов први претпостављени по линији безбедности у хашким списима помиње само успут, а прави шеф је један од најдрагоценијих бисера тужилаштва. Овде се ограђујем од напада Војислава Шешеља на генерала Васиљевића, али мислим да би он имао пуно да каже српској јавности о свему што се тамо дешавало, а

за шта смо остали ускраћени. Не бих волео да о било ком официру мислим као о неком ко продаје тајне оном ко боље плати. Новцем или аболицијом - свеједно.

У борбама у Вуковару и око њега су осим снага ЈНА биле ангажоване и јединице ТО Вуковар, које су у свом саставу имале и неколико група добровољаца који су по разним основама дошли из Србије да се укључе у борбу за одбрану земље. Ту је било људи разних профила, монархиста, комуниста... Али, Штаб ТО који их је примио у свој састав је тиме и преузео одговорност за њихово деловање. Ту је наравно било и правих патриота који су дошли из часних побуда, али су нажалост остали у сенци оних који су се понашали противно свим људским и правним нормама. Свеједно, ШТО Вуковар је морао да прима и такве, јер је имао великих проблема са попуном, пошто се често дешавало да борци оду до Србије да обиђу породицу па забораве да се врате.

Када кажем Штаб, неко би могао да помисли да се ту ради о официрима који нагнути над радне карте планирају дејства, где постоји дисциплина и субординација... Нажалост, то није био случај. Радило се о башибозуку, људима који су сами себе постављали и смењивали по „заслугама“, по томе ко јаче лупа шаком о сто, и коначно, ко има дужу браду. Органи команде бригаде, и касније ОГ Југ, нису имали ни воље ни средстава да се баве кадровском проблематиком те јединице, већ су пристајали на то у циљу да што пре изврше задатак па да се разилазе. После одласка јединица ЈНА са тих простора поменуте „војсковође“ су преузеле цивилну власт и политичке функције. Резултат је познат.

За безбедност свих тих јединица је био одговоран мајор Шљиванчанин.

Њему се доста замера одбојност и непријатељство према разним „хуманитарним“ организацијама које су биле активне на том простору. При том се „заборавља“ поменути да су у конвојима који су допремали помоћ у опкољени град често налажени предмети који се никако не би могли назвати хуманитарном помоћи, предмети као што су војна опрема, средства везе и слично, а у повратку је бележен већи број лица него на уласку у град. Како су уосталом Мерчеп и Дедаковић „Јастреб“ изашли из Вуковара?

Мајор Шљиванчанин се по питању заробљеника једноставно није снашао и сигурно је могао да уради више на њиховој заштити. Посебно ако се зна да је он био лице које је заправо командовало војном полицијом, која је према Правилу службе војне полиције дужна, обучена и опремљена да организује прихват, чување и транспорт ратних

заробљеника. Нисам читао судски спис, па ми није јасно ко је командиру јединице војне полиције наредио да заробљенике преда јединици ТО Вуковар. Ако је то био мајор Шљиванчанин крив је, јер је знао коме их предаје. Та јединица је углавном састављена од мештана који су били врло заинтересовани да се свете усташама за прогон, минирање кућа, убиства рођака, свакодневна малтретирања на улици и радним местима, а посебно када су видели резултате злочина који су вршени у граду за време опсаде. Само луд човек је могао да помисли да ће територијалци овима поделити ланч-пакете и отпратити их до Нуштра.

Ако их је предао по наређењу команданта бригаде, то наређење није могао одбити. Сви који га критикују би требали да се ставе у његов положај, па да поштено одмере – да ли би они своју каријеру довели у питање одбијајући наређење команданта ради заробљеника међу којима су сигурно и многи злочинци? Да је одбио наређење, његова до тада беспрекорна каријера би се истог тренутка завршила. Ни један командант не би прихватио у јединицу официра који усред рата одбија наређење претпостављеног. Међутим, могао је да уради нешто друго.

Могао је да сачини забелешку (био је дужан) и да реагује по оној другој линији командовања и тако подели своју одговорност са генералима Бабићем и Васиљевићем. Па би сад они објашњавали зашто нису заштитили хрватске заробљенике. Да не помињемо да би и пуковник Мркшић другачије разговарао са његовим шефом него с њим.

Ово је једино за шта је крив пуковник Шљиванчанин.

Казна коју му је одмерило Веће које је судило у првом степену је сасвим примерена јер, без обзира на све симпатије према њему лично, морам да кажем да ипак није учинио све да до стрељања у Овчари не дође. Међутим, није њега хашки суд осудио због некаквих Хрвата које су побили некакви Срби. Веселин Шљиванчанин је симбол њихове нечисте савести.

Они (тзв. међународна заједница) су подржавајући сецесионисте на почетку Југословенских сукоба изазвали ратне страхоте које нису очекивали. Онда су, да смање штету, послали неке посматраче који би требали да буду медијатори у свим тим догађајима, тј. да обезбеде што тишу сецесију одметнутих република, како се и у њиховим земљама не би десило нешто слично, јер би се и њихови сепаратисти сасвим

исправно позвали на југословенски преседан. Е, ту се нашао неки југословенски мајорчић да им прети прстом и виче: „Ово је моја земља...”

На прљавој савести међународне заједнице је и посматрачка екипа коју је Шљиванчанин зауставио на мосту преко Вуке, кад им није дозволио пролаз ради њихове безбедности. Теорија Тужилаштва је да их је он заправо задржавао да би Срби на миру извршили припреме за ликвидацију заробљеника.

Можда би та имагинарна међународна заједница могла да почне да размишља о следећем: како би се ствари даље одвијале да су њихови посматрачи, на пример, организовали и надгледали предају усташких јединица јединицама једине праве, легалне и легитимне ЈНА?

По мом мишљењу, заробљеници би били одведени у логор под надзор Црвеног крста. Били би саслушани, против сумњивих би била проведена истрага, неки би били оптужени и осуђени. Остали би били ослобођени и могли би да иду куд хоће; ако не могу заједно са комшијама Србима, увек су могли да затраже исељење у неку од земаља које су их подржавале. За то време, под војном управом би били организовани избори уз присуство свих могућих међународних организација, избеглице би се вратиле кући (и једни и други) и могли би да употребе право гласа...

Али, хрватском руководству је био неопходан „домовински рат“. Каква је уосталом држава која није ратовала за своју независност? Они тамо имају своје СУБНОР-е, исто као пре, само се другачије зову. Неки од њих били су предратни, ратни и послератни алкохоличари, наркомани и психопате - а данас на основу ПТСП-а примају по 800-900 евра војних инвалидских пензија.

Људи попут мајора Шљиве се нису снашли. Било их је пуно и на одговорнијим местима од његовог, али он се баш лепо наместио.